

Seat No. : _____

DQ-126

December-2013

M.A. (Sem.-I)

ECO-403 : Economics

(Public Economics – I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. તમે એ દૃષ્ટિકોણ સાથે સંમત થાવ છો કે બજારતંત્ર નિષ્ફળ જાય છે ? જો હા, તો તેના કારણોની ચર્ચા કરો. 14

Do you agree with the view that market fails ? If yes, then discuss reasons for it.

અથવા/OR

જાહેર વસ્તુના લક્ષણો સમજાવો. સરકાર દ્વારા જાહેર વસ્તુઓની આપૂર્તિ કરવાની જરૂર કેમ પડે છે તેની ચર્ચા કરો.

Explain the characteristics of public goods and discuss why it is necessary for the government to provide public goods in the economy.

2. મતદાનની જુદી-જુદી પદ્ધતિઓ વિશે નોંધ લખો. 14
Write a note on various voting systems.

અથવા/OR

- (a) સોદાબાજીનો ખ્યાલ ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો. 7

Explain the concept of log rolling with the help of an example.

- (b) બિંદુ મતદાનનો ખ્યાલ ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો. 7

Explain the concept of point voting with the help of an example.

3. જાહેર ખર્ચનો શુદ્ધ સિદ્ધાંત ચર્ચો. 14
Discuss the pure theory of public expenditure.

અથવા/OR

મરજીયાત વિનિમયનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.

Discuss the voluntary exchange model.

4. વેરામાં સમતાની દૃષ્ટિએ ખર્ચ વેરો અને આવક વેરાની તરફેણ તથા વિરુદ્ધની દલીલોની ચર્ચા કરો. 14
From the equity point of view, discuss argument in favour and against expenditure tax and income tax.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો :

Write a note :

(a) લેફર વક્ર

Laffer Curve

(b) કર સંપાતના ખ્યાલો

Concepts of tax incidence

5. નીચે આપેલ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોનો ફક્ત જવાબ (a, b, c, d) તમારી ઉત્તરવહીમાં લખો :

14

Choose the correct answer from each of the following questions and write only its number (a, b, c, d) in your answer sheet.

(1) સામાજિક વસ્તુ પૂરી પાડવામાં પ્રશ્નો ઉભા થાય છે કારણ કે

(a) બિનહરીફાઈનો ગુણ ધરાવે છે.

(b) ઉપભોગ અંગેની પસંદગી વ્યક્ત કરવામાં આવતી નથી.

(c) બજારતંત્ર આવી વસ્તુ પૂરી પાડવામાં સક્ષમ નથી.

(d) ઉપરોક્ત બધા

Provision of social goods poses problem because

(a) such goods tend to be non-rival in consumption

(b) consumption preferences with respect to such goods are not revealed

(c) market mechanism is not well suited for the provision of such goods

(d) All of the above

(2) પરોક્ષ કરવેરા આપત્તિજનક છે, કારણ કે તે

(a) ઉઘરાવવા અઘરા છે.

(b) પ્રતિગામી છે.

(c) આવક વધારવામાં પર્યાપ્ત નથી.

(d) ધનિક વર્ગ માટે અઘરા છે.

Indirect tax are objectionable because they

(a) are hard to collect

(b) are aggressive

(c) do not raise enough revenue

(d) are particularly hard on the rich

(3) સામાન્ય રીતે કરના દરમાં વધારો થવાથી કર આવકમાં વધારો થશે. તેવું માનવામાં આવે છે. પરંતુ આવક વેરાના દરમાં ઘટાડો કરવાથી તેમાંથી પ્રાપ્ત થતી કર આવકમાં ઘણો વધારો થશે. તેવું મંતવ્ય છે. આ મંતવ્ય કોણે આપ્યું છે ?

(a) આર્થર લેફર

(b) રોબર્ટ લુકાસ

(c) હર્બર્ટ સાઈમન

(d) જે.બી. સે

It is generally believed that a rise in the tax rate would normally lead to a rise in the revenue. But there is also a view that reduced rates on income tax would lead to a significant rise in income tax revenue. This later view has been attributed to

(a) Arthur Laffer

(b) Robert Lucas

(c) Herbert Simon

(d) J.B. Say

- (4) અર્થતંત્રમાં સરકારનો હસ્તક્ષેપ જરૂરી છે, કારણ કે
- (a) આર્થિક વૃદ્ધિ લાવવા માટે (b) ખાદ્ય ચીજોની આપૂર્તિ
(c) જાહેર વસ્તુઓની આપૂર્તિ (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- Government intervention in the economy is necessary for
- (a) bringing economic growth (b) provision of food items
(c) provision of public goods (d) None of these
- (5) આ કરનું વિવર્તન શક્ય નથી.
- (a) વેચાણ વેરો (b) આવક વેરો
(c) વ્યવસાય વેરો (d) આયત વેરો
- The shifting of tax is not possible in
- (a) sales tax (b) Income-tax
(c) Professional tax (d) Import tax
- (6) એડમ સ્મિથ અનુસાર, આદર્શ કર આ લક્ષણ ધરાવતો હોવો જોઈએ.
- (a) નિશ્ચિતતા (b) ફરજિયાતપણું
(c) મરજિયાતપણું (d) જાહેરાત
- According to Adam Smith, an ideal tax should possess this characteristic
- (a) certainty (b) compulsion
(c) optionality (d) publicity
- (7) આ મતદાન પદ્ધતિ નથી
- (a) બહુમતી મતદાન (b) લોકમત
(c) વ્યક્તિગત અભિપ્રાય (d) સર્વસંમતિ
- This is not a method of voting
- (a) majority voting (b) Referendum
(c) Individual opinion (d) Consensus
- (8) જાહેર વસ્તુ આ લક્ષણ ધરાવે છે.
- (a) હરીફાઈ (b) અછત
(c) વંચિતતા (d) બિન-વિભાજ્યતા
- Public goods possess this attribute
- (a) Rivalry (b) Scarcity
(c) Exclusivity (d) Non-divisibility
- (9) હકારાત્મક બાહ્ય અસર એટલે
- (a) કુલ સામાજિક ખર્ચ કુલ ખાનગી ખર્ચ કરતાં વધુ હોય.
(b) કુલ સામાજિક ખર્ચ કુલ ખાનગી ખર્ચ કરતાં ઓછું હોય.
(c) કુલ સામાજિક અને કુલ ખાનગી ખર્ચ સરખા હોય.
(d) ઉપરના એકપણ નહીં
- Positive externalities means
- (a) Total social cost is greater than total private cost.
(b) Total social cost is less than total private cost.
(c) Total social cost equals total private cost.
(d) None of above

(10) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ મેરિટ ગુણ ધરાવે છે ?

(a) ફિલ્મ	(b) શિક્ષણ
(c) મકાન	(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

Which of the following has the characteristic of merit good ?

(a) Film	(b) Education
(c) House	(d) None of the above

(11) જાહેર ખર્ચનો શુદ્ધ સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

(a) મસગ્રેવ	(b) લર્નર
(c) સેમ્યુલસન	(d) એરો

The pure theory of public expenditure is given by

(a) Musgrave	(b) Larner
(c) Samuelson	(d) Arrow

(12) નીચેનામાંથી કયો પ્રત્યક્ષ વેરો છે ?

(a) ખર્ચ વેરો	(b) વેચાણ વેરો
(c) જકાત વેરો	(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

Which of the following is a direct tax ?

(a) Expenditure tax	(b) Sales tax
(c) Custom tax	(d) None of the above

(13) લેફર વક્ર શાનો સંબંધ દર્શાવે છે ?

(a) કર આવક અને કર દર	(b) ખાનગી આવક અને કર દર
(c) જાહેર ખર્ચ અને કર દર	(d) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

Laffer Curve shows relationship between

(a) tax income & tax rate	(b) private income & tax rate
(c) public expenditure & tax rate	(d) None of the above

(14) મધ્યવર્તી મતદાનનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

(a) બ્લેક	(b) એરો
(c) મસગ્રેવ	(d) સેમ્યુલસન

Who has given the theory of median voting ?

(a) Black	(b) Arrow
(c) Musgrave	(d) Samuelson